

(256–439). Na gotovo dvjesto stranica mons. Oblak donosi presjek života i povijesnih zbivanja Zadarske nadbiskupije kroz pola stoljeća čiji je svjedok i aktivni sudionik kroz vodstvo te mjesne Crkve i sam bio. U pisanju mons. Oblaka detaljno se prikazuju događaji važni za život Nadbiskupije nakon Drugoga svjetskog rata pa do naših dana. Vrijedna dokumentacija, precizno datiranje i u mnogom osobno sudjelovanje događajima samoga autora daju vrijednu, izvornu i autentičnu građu za taj dio povijesti Zadarske nadbiskupije i daljnja njezina istraživanja, gotovo u vidu kronike i marnog bilježenja događaja. U radu mons. Marijan Oblak obuhvaća gotovo cjelokupno djelovanje institucija unutar Zadarske nadbiskupije, kako pastoralno tako i društveno, kulturno, obrazovno, karitativno, potkrepljujući napisano s trideset i sedam priloga u vidu dokumenata, ugovora, odredaba i ostalih spisa raznih nadbiskupijskih institucija koji su pohranjeni u Arhivu Zadarske nadbiskupije.

Posljednji rad nosi naslov »Okvirni opis suvremenih granica Zadarske nadbiskupije« (440–449), koji potpisuje Damir Magaš. U uvodu autor donosi kratki pregled povijesnih granica Zadarske nadbiskupije s drugim susjednim biskupijama. Slijedi opis suvremenih granica Nadbiskupije: sjeverozapadna granica Jadransko more – Velebit; sjeveroistočna granica na Velebitu; istočna i jugoistočna granica Prevljena – rijeka Krka – Vransko jezero – Prosika – Samogradska vrata – otvoreni Jadran. Na koncu autor donosi egzaktnu geografske koordinate Zadarske nadbiskupije i njezinu ukupnu površinu u kilometrima kvadratnim. Posljednja, 450. stranica, rezervirana je za sadržaj.

Nesumnjivo da ovaj drugi svezak Zbornika, uz već izdani prvi, postaje vrijednom građom za daljnje proučavanje povijesti Zadarske nadbiskupije te kao pomoć istraživačima u njihovim budućim istraživanjima.

Zdenko Dundović

Vodič Arhiva Zadarske nadbiskupije (prir. Oliver MODRIĆ – Josip KOLANOVIĆ),
Državni arhiv u Zadru – Zadarska nadbiskupija, Zadar, 2013., 206 str.

Vodič Arhiva Zadarske nadbiskupije, nastao u suradnji Državnog arhiva u Zadru i Zadarske nadbiskupije, zasigurno je još jedno vrijedno djelo koje će povjesničarima olakšati istraživanje brojnih dokumenata pohranjenih u Arhivu drevne Nadbiskupije zadarske i razumijevanje njezine duge i bogate prošlosti. Vodič broji ukupno 206 stranica. Nakon Sadržaja (5) slijedi Predgovor (7–9) zadarskog nadbiskupa mons. Želimira Puljića, na stranici 10. prikazan je tlocrt episkopalnog kompleksa Zadarske nadbiskupije iz prve polovice 20. stoljeća. Slijedi Izvod iz klasifikacije arhivskih fondova i zbirke Republike Hrvatske (11–12) te popis Arhivski fondovi i zbirke Arhiva Zadarske nadbiskupije (13–15) i Kratice (16). Arhiv Zadarske nadbiskupije (17–24) pruža temeljne informacije o Arhivu: identifikaciju, kontakt, dostupnost i usluge Arhiva te povijest te ustanove. Ujedno se donose odredbe *Zakonika kanonskog prava* o nad/biskupijskim i župnim arhivima, opisuje se zgrada u kojoj se Arhiv nalazi, njegovo građivo i značenje, dopunski izvori Arhiva, obavijesna pomagala i literatura o Arhivu. Sam Vodič kroz arhivske fondove i zbirke (25–206) najbitniji je i ujedno najopširniji dio Vodiča.

Prema standardima arhivističke struke obrađena građa Arhiva podijeljena je u sedam dijelova prema izvodu iz klasifikacije arhivskih fondova i zbirki Republike Hrvatske. Prvi dio građe obuhvaća razdoblje druge austrijske uprave u Dalmaciji i pitanje nadzorništva nad školstvom u Dalmaciji s posebnim osvrtom na biskupsko školstvo u Zadru. Nadalje, građa obuhvaća pitanje odgoja i obrazovanja u školskim ustanovama Zadarske nadbiskupije od studija teologije do nadbiskupskog sjemeništa Zmajević i ženske građanske škole Svetoga Dimitrija; zdravstva i socijalnih ustanova, udruga, udruženja, bratovština koje su djelovale u Zadarskoj nadbiskupiji. Osobito važna je građa vezana uz Zadarsku nadbiskupiju/metropoliju i Ninsku biskupiju, koja sadrži sve spise raznih područja života njihovih crkvenih struktura. Građa je to koja će zasigurno zaintrigirati mnoge, napose crkvene povjesničare. Tim više što je obim građe izniman, a vrlo malo istražen. Informacije o osobnim arhivskim fondovima pojedinih nadbiskupa i svećenika Zadarske nadbiskupije na samom su začelju Vodiča, neposredno prije njegova zadnjeg dijela u kojemu se nabrajaju razne arhivske zbirke pohranjene u zadarskome Nadbiskupskom arhivu (zbirke matičnih knjiga, zbirke planova, nacрта, fotografija i drugo).

Za svaku je pohvalu uloženi trud oko izdavanja ovoga Vodiča, ponajprije njegovim priređivačima, ali i suradnji Državnog arhiva u Zadru i Zadarske nadbiskupije, koji su, možda, pokazali modus koji bi trebalo slijediti u zajedničkim nastojanjima uređivanja važne arhivske građe pojedinih gradova i biskupija kako bismo lakše mogli dolaziti do informacija, uspoređivati ih i valjano ih prikazati. *Vodič Arhiva Zadarske nadbiskupije* u tom je smislu dragocjeno izdanje i izazov za povjesnike željne istraživanja bogate arhivske baštine Zadarske nadbiskupije.

Zdenko Dundović

Zlatna prošlost. Monografija prigodom 50. obljetnice postojanja Instituta za crkvenu glazbu »Albe Vidaković« Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (ur. Katarina KOPREK – Ruža Domagoja LJUBIČIĆ – Marija FERLINDEŠ), Hrvatsko društvo crkvenih glazbenika, Zagreb, 2013., 198 str.

U povodu pedesete obljetnice osnivanja i početka umjetničko-nastavnog djelovanja Instituta za crkvenu glazbu »Albe Vidaković« Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu objavljena je monografija o njegovu radu. Na sustavan i cjelovit način prikazani su najvažniji događaji i najzaslužnije osobe koje su obilježile povijest te ustanove.

Nakon pozdravnih riječi kardinala Josipa Bozanića, dekana Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Zagrebu Tončija Matulića i predstojnika Instituta za crkvenu glazbu »Albe Vidaković« Miroslava Martinjaka (5–13) počinje prva od triju većih cjelina na koje je monografija podijeljena. Radi se o povijesnom pregledu pod naslovom »Povijest i poslanje Instituta za crkvenu glazbu *Albe Vidaković* Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu« (17–53), koji je pripremila Katarina Koprek. Autorica donosi povijest Instituta od samoga prijedloga pomoćnoga zagrebačkog biskupa J. Lacha da se osnuje crkvena glazbena škola do realizacije za koju je uvelike zaslužan Dijacezanski odbor za crkvenu glazbu Zagrebačke nadbiskupije na čelu kojega je bio Alba Vidaković. Potonjem je povjereno i vodstvo Insti-